

Број/Број: 01,02,03,04/1-05-1-45/13
Сарајево/Sarajevo, 29. 04. 2013.

**ИЗВЈЕШТАЈ СА ДРУГОГ ДИЈЕЛА РЕДОВНОГ ЗАСЈЕДАЊА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ САВЈЕТА ЕВРОПЕ, СТРАЗБУР,
од 22. до 26. 04. 2013.**

Други дио редовног засједања Парламентарне скупштине Савјета Европе одржан је у Стразбуру од 22. до 26. 04. 2013. године. На засједању је учествовала Делегација Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини Савјета Европе, у којој су били:

1. Милица Марковић, чланица Делегације;
2. Младен Босић, члан Делегације;
3. Нермина Капетановић, замјеница члана;
4. Исмета Дервоз, замјеница члана;
5. Севда Ваљевчић, привремени секретар Делегације и
6. Аднан Бешић, преводилац.

22. 04.2013.

Након што је предсједник Парламентарне скупштине Савјета Европе **Жан-Клод Мињон** отворио прољетно засједање, Скупштина је изабрала потпредсједнике Парламентарне скупштине Савјета Европе, Јозефа Дебоно Греха са Малте, **Жан-Шарла Алавена** из Монака и **Јонута Мариана Строа** из Румуније.

Непосредно након отварања засједања присутнима се обратио **предсједник Њемачке, Јоаким Гаук**, те је нагласио значај Савјета Европе, који је по његовом мишљењу Европи потребнији данас више неко икада раније. Нагласио је да права и слободе зајамчене на папиру морају бити зајамчене и у пракси, те је позвао државе чланице на поштовање вриједности и правних стандарда Савјета Европе, као и на поштовање пресуда Европског суда за људска права, чији је рад посебно похвалио. Истакао је изузетан значај улоге Савјета Европе у борби против расизма и дискриминације, при чему је посебно похвалио рад кампање Савјета Европе “Доста”, као и рад невладиних организација и цивилног друштва.

Истог дана Скупштини се обратио **министар спољних послова Андоре, односно предсједавајући Комитета министара, г. Жилбер Сабоја Сунје**, који се у свом обраћању осврнуо и на стање у Босни и Херцеговини, с нагласком на спровођење пресуде Суда за људска права у Стразбуру у предмету Сејдић и Финци против БиХ. Том приликом истакао је сљедеће: „Што се тиче БиХ, спровођење судске пресуде у предмету Сејдић и Финци и даље изазива забринутост и Комитет министара томе придаје посебну пажњу. Ова пресуда ће поново бити на дневном реду наше сједнице крајем априла на сједници Комитета министара. Иначе, Комитет министара непрестано понавља да су уставна реформа у интересу учвршћивања демократских институција у БиХ и извршавање пресуде Суда кључни фактори у процесу европских интеграција државе. Свјесни смо да је политичка и етничка ситуација у БиХ крајње сложена, али је то од круцијалног значаја да се покаже позитиван напредак у ставовима што је прије могуће, како би избори заказани за октобар 2014. године могли бити одржани у складу са демократским стандардима Савјета Европе.“

Извјештај о предсједничким изборима, одржаним 18. 02. 2013. године у Јерменији, представила је шефица посматрачке мисије, гђа **Карин С. Волдсет**, која је рекла да је примјетан значајан напредак у односу на предсједничке изборе одржане 2008. године, с обзиром да су овај пут избори обављени уз пуно поштовање основних слобода.

23. 04. 2013.

Другог дана засједања Скупштини се обратио **премијер Грузије, Бидзина Иванишвили (Bidzina Ivanishvili)**, који је замолио за подршку Европе његовој земљи, а с циљем изградње бољих односа између Грузије и Русије. У свом обраћању истакао је да не може бити мира ни напретка у региону ако се од Грузије очекује да одустане од својих легитимних интереса, а посебно територијалног интегритета.

Истог дана Скупштини се обратио и **шеф Федералног одјела за спољне послове Швајцарске Дидије Буркхалтер**, који је истакао да политика значи изградњу земље односно Европе и бољи свијет за будуће генерације. Швајцарска, која обиљежава 50 година од пријема у Савјет Европе, свој успјех захваљује споју либерализма, федерализма и директне демократије. Г. Буркхалтер је подсетио на преданост његове земље међународној сцени, те на промовисање заштите људских права, демократије, мира и владавине права.

Чланица Делегације ПСБиХ у ПС Савјета Европе, **гђа Милица Марковић**, другог дана засједања обратила се на скупу Глобалног дјеловања парламенатараца (ПГА), који је одржан под називом „Међународни кривични суд, криза у Сирији и Савјет безбједности: турски приступ одговорности и владавина права“. Милица Марковић говорила је о ставу Европе о кризи у Сирији, као континенту у којем се налазе државе и институције које заговарају људска права и заштиту људског интегритета. Европа не може остати равнодушна на овај сукоб, који је довео до правога грађанског рата и који и даље представља веома озбиљну пријетњу за безбједност и стабилност цијелог региона, а последица тога је већ четири милиона избјеглица. Криза у Сирији проузроковала је патње милионима Сиријаца, више хиљада људи је убијено, уништена је инфраструктура и културно наслеђе, тако да је од суштинске важности гарантовање несметаног приступа како би се испуниле потребе грађана и доставила потребна хуманитарна и медицинска помоћ становништву. Парламентарна скупштина Савјета

Европе својим резолуцијама о ситуацији у Сирији и хуманитарној кризи у Сирији позвала је земље чланице да осуде стална и флагрантна кршења људских права у Сирији која представљају злочине против човјечности, као што су мучења и сексуално насиље, укључујући и она почињена над дјецом. Може се закључити да је криза у Сирији доста озбиљна и сложена и да Европа није једина која треба да да свој допринос добром и трајном рјешењу, истакла је на крају обраћања гђа Марковић.

На састанку Комитета за равноправност и недискриминацију ПССЕ, одржаном другог дана засједања, **гђа Исмета Дервоз** уложила је пет амандмана на Извјештај извјестиоца Жан-Шарла Гардета из Монака о равноправности полова у земљама бивше Југославије. Амандмани се односе на допуну законске легислативе из области равноправности полова, која је на снази у Босни и Херцеговини и исправку нетачних података, наведених у Извјештају. Слиједом заједничког захтјева представника свих делегација на које се извјештај односи (а на иницијативу гђе Исмете Дервоз), од Комитета за равноправност и недискриминацију ПССЕ затражено је да се поменути извјештај повуче. Чланови Комитета су предлог једногласно усвојили, а потврђен је и на састанку Сталног комитета, одржаном 31. 05. 2013. у Јеревану.

24. 04. 2013.

Трећег дана засједања Скупштини се обратио **премијер Румуније г. Виктор Понта**, који је током свог обраћања посебно истакао значај сарадње између Владе и председника Румуније. Као један од приоритета током свог мандата навео је побољшање Устава, при чему је поздравио помоћ Венецијанске комисије у том процесу. Интеграција ромске дјеце такође ће бити један од приоритет током његове владавине, при чему је посебно похвалио преданост Владе Румуније да учине више на пољу интеграције и едукације Рома.

25. 04. 2013.

Мониторинг комитет Парламентарне скупштине Савјета Европе дао је препоруку за увођење „процедуре мониторинга“ за Мађарску, наводећи дубоку забринутост „урушавањем демократског система равнотеже три нивоа власти“, као последице новог уставног оквира у држави. Комитет је навео да постоји „озбиљна и стална забринутост“ начином и брзином којима Мађарска испуњава обавезе које је преузела када је приступила Савјету Европе, с циљем постизања највећих стандарда демократије, људских права и владавине права. Такође, Комитет жали због „недавног усвајања тзв. четвртог амандмана на Устав упркос јасном савјету мађарских међународних партнера“, наводећи да је „неприхватљиво“ да Устав садржи одредбе које су раније проглашене неуставним или се косе са европским принципима и нормама, те је позвао на детаљне измјене великог броја недавно усвојених закона. Десет од 47 земаља чланица је тренутно под процедуром мониторинга коју спроводи Скупштина (Албанија, Јерменија, Азербејџан, Босна и Херцеговина, Грузија,

Република Молдавија, Црна Гора, Руска Федерација, Србија и Украјина), а четири државе су под процедуром постмониторинг дијалога (Бугарска, Монако, Бивша Југословенска Република Македонија и Турска). Процедура мониторинга обухвата редовне посјете државама које се надзиру како би се процијенио напредак и успоставио дијалог са властима, политичким снагама, судским тијелима, цивилним друштвом, како би се дале периодичне оцјене о којима се расправља на Скупштини.

Четвртог дана засједања одржана је расправа по хитној процедуре о избјеглицама из Сирије, који су своје уточиште нашле у Јордану, Турској, Либану и Ираку, при чему је истакнуто да је с циљем рјешавања проблема са избјеглицама неопходна помоћ међународне заједнице. На пленарној сједници у расправи о избјеглицама из Сирије учествовала је **Нермина Капетановић**, која је истог дана присуствовала и састанцима Комитета за правна питања и људска права и Подкомитета за људска права.

Истог дана посланица **Исмета Дервоз** позвана је да се прикључи експертној групи основаној на иницијативу Европског економског сената, која ће се бавити питањима развоја и последицама употребе информативних технологија на промјене у постмодерном друштву, економији и демократији.

Четвртог дана засједања Скупштини се обратио **предсједник Владе Андоре г. Антони Марти**, који је усклађивање пореског система Андоре са пореским системима других европских земаља навео као један од најважнијих изазова са којима се сусреће његова земља. Присутнима се истог дана обратио и **комесар за људска права Савјета Европе г. Нилс Муижниекс**, који је рекао да је слика стања људских права у 2012. забрињавајућа, при чему је посебно ставио акценат на трајне облике дискриминације, расизам, нетолеранцију, ограничења слободе изражавања, неефикасности националних правосудних система, дискриминација на основу сексуалне оријентације и родног идентитета, као и законске мјере којима се ограничава слобода изражавања и удруживања лезбијки, хомосексуалаца и бисексуалних особа.

Значајније теме засједања

Постмониторинг дијалог са Турском: У Резолуцији број 1925 (2013), усвојеној на основу извјештаја извјестиоца гђе Жозет Дурје (СОЦ) из Француске, Скупштина је навела да су процеси законодавне и институционалне промјене у Турској у току, односно континуирани, међутим још увијек недовољни. Скупштина је поздравила врло значајне економске успјехе у вријеме глобалне кризе, као и напредак Турске у многим другим областима, укључујући усклађивање закона са Европском конвенцијом о људским правима, промовисање културних и језичких права Курда, те појачан дијалог са вјерским заједницама. Међутим, Скупштина наводи многе друге кораке, као што су даља реформа Устава, напредак слободе изражавања и рјешавање питања Курда, које је Турска обавезна да предузме како би успјешно окончала програм реформи. Слиједом наведеног, Скупштина је одлучила да настави постмониторинг дијалог са Турском, при

чему је понудила пуну подршку јачању односно интензивирању демократских реформи.

Правно и политичко дјеловање за борбу против искоришћавања дјецe у сексуалном туризму – Парламенти уједињени у борби против сексуалног насиља над дјецом (кампања СВАКО ПЕТО): На пленарном засједању одржана је заједничка расправа о правном и политичком дјеловању у борби против искоришћавања дјецe у сексуалном туризму, као и о парламентима уједињеним у борби против сексуалног насиља над дјецом. Након предлога извјештеља г. Валерија Гилечија из Молдавије, Скупштина је Резолуцијом 1926 (2013) позвала европске владе на сарадњу и повећање прогона сексуалних преступника. У овирu расправе посебно је истакнут значај спровођења кампање СВАКО ПЕТО, као и Ланзароте конвенције, која представља највећи успјех кампање, која је до сада ратификована у 26 земаља чланица Савјета Европе, што представља више од пола земаља чланица СЕ.

Прекинути дискриминацију над ромском дјецом: Након расправе одржане на основу извјештаја гђе Нурсуне Мемацан из Турске, Скупштина је Резолуцијом 1927 (2013) позвала све земље чланице да предузму конкретне мјере, како би се окончала дискриминација над ромском дјецом. Државе чланице су позване на побољшање услова живота Рома, прије свега рјешавањем стамбених питања и стварањем радних мјеста за ромску популацију. Крајни циљ према Резолуцији Скупштине јесте изједначавање ромске дјецe са другом дјецом.

Насиље над вјерским заједницама: Забринута због повећања психичког и физичког насиља над вјерским заједницама, Скупштина је позвала државе чланице да воде рачуна о стању вјерских заједница, као и о поштовању основних права вјерских мањина. У Резолуцији 1928 (2013), усвојеној на основу извјештаја г. Луке Волонте из Италије, земље чланице се позивају да чврсто осуде насиље над вјерским заједницама, употребу силе и све облике дискриминације и нетолеранције на основу вјере и увјерења.

Култура и образовање кроз националне парламенте - европске политике: Резолуција 1929 (2013) усвојена на основу извјештаја гђе Ане Брасер из Луксембурга позива државе чланице да раде на побољшању међукултурног дијалога те на тај начин допринесу јачању међупарламентарне сарадње у области културе и образовање на регионалном и европском нивоу, а с циљем обезбјеђења адекватног приступа образовању и учешћа у културном животу.

Млади Европљани: хитан образовни изазови: Земље чланице требало би да пруже одговарајућа финансијска средства за образовање (најмање 6% бруто домаћег производа), наведено је у Резолуцији 1930 (2013) која је усвојена на основу извјештаја извјештељке гђе Полонце Комар из Словеније. Неопходно је предузимање мјера, којима би се олакшао приступа образовању, а посебно дјецe и младих из угрожених група.

Приступ младих основним правима: Скупштина тражи да се младим људима обезбиједи приступ друштвеним, политичким и економским правима. Одобравањем извјештаја г. Михаела Конартија из Велике Британије, земље чланице су позване на

побољшање приступа младих основним правима на европском нивоу, као и на побољшање међугенерациског дијалога.

Фронтекс: потреба да се побољша његова улога у области људских права и његови капацитети: У Резолуцији број 1932 (2013), усвојеној на основу извјештаја г. Оливера Хелда из Велике Британије, Скупштина је одлучила да уведе кодекс понашања за своје чланове, те да успостави систем правила, која се посебно односе на политичко фаворизовање, ситуације сукоба интереса, коришћење мандата у сврху промоције и заштите личних интереса и слично. Циљ ових нових етичких правила, којима се надопуњују постојећи прописи, јесте промоција транспарентности, одговорности, интегритета и јавног интереса, који су неопходни за очување повјерења јавности у парламентарне институције и изабране представнике.

Управљање изазовима у области миграције и азила изван источне границе Европске уније: Парламентаци су истакли да би у духу међународне сарадње и подјеле терета требало бити учињено пуно више, како би се помогло државама изван источне границе Европске уније. У Резолуцији 1933 (2013) усвојеној на основу извјештаја г. Андреа Ригонија из Италије, Турска је истакнута као земља која се налази под посебним притиском. Токови миграције, међутим, утичу и на земље западног Балкана, Украјину, Републике Молдавију и Русију. Скупштина позива земље изван источне границе ЕУ на међурегионалну сарадњу.

Етика у науци и технологији: Растућа сложеност науке и технологије позива на стварање трајног глобалног тијела за етичко промишљање у науци и технологији, истакнуто је на засједању Скупштине. Таква структура омогућила би рјешавање етичких питања. Према усвојеном тексту, на основу извјештаја Јана Казмиерчака (Пољска, ЕПП/ЦД), Савјет Европе би могао и требало би да допринесе трајном раду Уједињених нација за успостављање глобалног комитета у овој области.

Припремила¹
привремени секретар Делегације

Севда Ваљевчић

Достављено:

- колегијумима оба дома ПСБиХ
- Комисији за спољне послове ПДПСБиХ

¹ Уз сагласност чланова Делегације

- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације
Дома народа РСБиХ
- Делегацији РСБиХ у ПССЕ
- Колегијуму Секретаријата
- Министарству иностраних послова БиХ
- а/а